

med Rette, at Sparekasserne ere en høist nyttig Indretning; men jeg troer rigtignok, at deres Nytte for en meget stor Deel forringes ved det Forhold, som nu eksisterer, nemlig, at Statskassen er Kasserer for Sparekasserne. Jeg troer, at Pengene burde blive paa de Steder, hvor de ere samlede, og der tjene til at hjælpe paa de høist mangelfulde Omsætningsmidler, som eksistere i Landet. Man vil vistnok — og jeg haaber ogsaa, at vi ville komme dertil, — kunne finde paa Midler til lidt efter lidt, gjennem Sparekasserne, naar de vare fuldkomne uden nogen Forbindelse med Statskassen, at oprette høist nyttige og fordeeltige Privatbanke omkring i Landet; det er Noget, som ikke er uden Exempel, og jeg skal kun anføre eet saadant. Der var i Marts 1834 i Sparekasserne i England indskudt 15 Mill. £. St., hvorfor der blev kjøbt Statspapirer; thi Kronen modtager ikke Penge til Forrentning, men besørger kun Papirer kjøbt. Men i samme Aar var der i Skotland, dette lille Land, indskudt 30 Mill. £. St. i Privatbanke istedetfor i Sparekasser. Naar vi erindre den store Besvarlighed, som her i Landet er forbunden med Pengeomsætninger, og at denne Besvarlighed formeres og ikke formindskes ved den Bankforretning, som drives mellem Sparekasserne og Statskassen, saa ville vi ogsaa let komme til at indsee, at det virker meget skadeligt paa den daglige Omsætning, at det store Beløb, som er i Sparekasserne, gaar i Statskassen, medens disse Sparekassemidler overordentlig meget kunde tjene til at fremme Omsætningen. Det glæder mig i denne Henseende at finde Bundsforvandre; thi jeg anseer denne Sag for at være meget vigtig og troer, at det vilde geraade Landet til meget stort Gavn, naar den blev rigtig behandlet; saaledes at vi næste Gang havde en fornuftig Plan, som vi kunde søge sat igjennem. Jeg troer aldeles ikke, at man skal blive bange for denne Idee om Privatbanke. For at de kunne florere, fordres der naturligviis visse Ting, nemlig, at vi til den Tid blive enige om en radical Forandring i vor hele Stempelovgivning, at vi blive enige om, at frigive Rentefoden, at vi vedtage visse Forandringer i vor

Berelovgivning; men alt dette haaber jeg ogsaa med Tiden at opnaae.

Fischer: Den sidste ærede Taler yttrede, at formedelt Indskudsretten i den Kgl. Kasse bortdroges en stor Mængde Midler fra den Egn, hvor de ere indsamlede, og lægges op paa det nysnævnte Sted. Det er vistnok paa en Maade sandt, men man maa paa den anden Side heller ikke forglemme, at de Midler, Sparekasserne samle, ere smaa Summer, der i Regelen vilde henligge ubenyttede, hvis de ikke saaledes skaffedes for Dagen af Sparekasserne, og disse Summer ville derfor vel blive i Egen; men de ville ligge døde hen, eller, som man pleier at sige, blive liggende paa Riste bunden, idetmindste for den allerførste Deel, og dersom man træffer Foranstaltninger, der hos Sparekassernes Bestyrelse forudsætte stor Kundskab til Pengeomsætninger, skal jeg henstille til Overveelse, om man ikke maatte derved affrække fra Oprettelsen af Sparekasser, hvor de ellers muligviis kunne fremstaae. Forøvrigt skal jeg kun udtale, at, naar Indskuddene ere saa store, som de have været for enkelte Sparekassers Vedkommende, saa kan vist den ærede Talers Vebredelse imod dem være begrundet. Den samme ærede Taler spurgte mig nylig, hvor store da de Midler havde været, der indstode for Uddragene 1848, og jeg skal nu efter Rigsdagstidenden oplyse det. Fra Kjøbenhavns Sparekasse indstod dengang 735,000 Rbd. (N. Hage: Hør!), fra Dens Sparekasse indstod 415,000 Rbd. (N. Hage: Hør!), fra Aalborg Sparekasse indstod 240,000 Rbd. (N. Hage: Jeg takker!).

Da Ingen flere begærede Ordet, freb man til Afstemning. Da Lovforslaget kun bestaaer af een Paragraph, antoges det, at Afstemningen derover maatte falde sammen med Henviisningen til 3die Behandling, der vedtoges eenstemmig med 80 Stemmer.

Formanden: Endringsforslag, som mulig agtes stillede til 3die Behandling, skal jeg bede indleverede til paa Mandag Middag.

Man gif derpaa efter Dagsordenen til 2den Behandling af „Udkast til Lov om en extraordinair Enkepension“. (Første Behand-